

DECIZIE

20 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valentina Clevadi
Iuliana Oprea, Galina Stratulat,
Dumitru Mardari, Iulia Sîrcu

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne împotriva Anastasiei Dodon (Glib) cu privire la încasarea cheltuielilor pentru dezvoltarea profesională,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne și menținută hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 01 noiembrie 2016,

c o n s t a t ă

La 30 iunie 2016, Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne (IGP al MAI) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Anastasiei Dodon (Glib) cu privire la încasarea cheltuielilor pentru dezvoltarea profesională.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că prin ordinul Inspectoratului Național de Patrulare (INP) nr. 39 ef din 30 octombrie 2013, Glib Anastasia a fost numită în funcția de inspector inferior de patrulare - interimar al Companiei nr. 1 Măsură în masă a Batalionului nr. 2 al Brigăzii de patrulare al Inspectoratului național de patrulare al IGP al Poliției cu detașarea la cursurile de formare inițială în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare”.

Indică că la 04 noiembrie 2013, în scopul acumulării cunoștințelor teoretice și abilităților practice necesare exercitării atribuțiilor de serviciu, în temeiul dispoziției IGP nr. 34/3-4854 din 31 octombrie 2013, pârâta a fost delegată la cursurile de formare profesională inițială în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” al MAI pentru perioada 04 noiembrie 2013-02 mai 2014.

Susține reclamantul că la 09 octombrie 2015 prin ordinul INP nr. 114 ef. din 08 octombrie 2015, în conformitate cu art. 47 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, a fost încetat serviciul și contractul individual de muncă cu pârâta, la cererea acesteia.

Declară IGP că în conformitate cu pct. 1 din Anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, angajamentul scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională reprezintă actul juridic unilateral prin care funcționarul public își asumă obligația de a activa în serviciul public după absolvirea cursurilor sau programelor de dezvoltare profesională, inclusiv studiilor de masterat, în țară sau în străinătate, iar potrivit pct. 3 din aceeași Anexă, angajamentul se întocmește în cazul în care durata formei sau durata cumulativă depășește 90 zile calendaristice.

Mai invocă că conform pct. 6 subpct. 3 din aceeași Anexă, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, funcționarul public are obligația să activeze în serviciul public de la 4 la 5 ani în cazul în care formele de dezvoltare profesională, inclusiv studiile de masterat au o durată mai mare de 150 zile.

Totodată indică reclamantul că, la 14 aprilie 2014, pârâta a semnat angajamentul nr. 315 al funcționarului public (inclusiv cu statut special) privind activitatea în cadrul Ministerului Afacerilor Interne după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, conform căruia s-a obligat după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI cu o durată de 180 zile, să activeze în cadrul Ministerului Afacerilor Interne o perioadă de 5 ani. Potrivit angajamentului menționat pârâta s-a obligat să restituie integral în beneficiul MAI, cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, și anume salariul achitat pe perioada aflării la instruire, calculate în condițiile legii, în cazul în care nu va activa în cadrul MAI, după absolvirea cursurilor menționate întreaga perioadă specificată în angajament conform pct. 8, subpct. 2) al Anexei nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009.

Susține că la 04 mai 2016, în vederea soluționării litigiului pe cale extrajudiciară reieșind din faptul că pârâta nu a activat în cadrul MAI, după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională, întreaga perioadă specificată în angajament - 5 ani, a fost somată referitor la restituirea benevolă și imediată a cheltuielilor suportate de către reclamant pentru dezvoltare în sumă de 21 207, 25 lei, sumă achitată pârâtei cu titlu de salariu din contul IGP, însă până în prezent aceasta nu și-a onorat obligația, precum și nu a prezentat motivele refuzului.

Solicită IGP al MAI încasarea din contul Anastasiei Dodon (Glib) cheltuielilor pentru dezvoltarea profesională și somarea pârâtei în sumă de 21 218, 20 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 01 noiembrie 2016 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2017, a fost respins apelul declarat de către IGP al MAI și menținută hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 01 noiembrie 2016.

La 16 mai 2017, IGP al MAI a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2017 și hotărârii Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 01 noiembrie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului, recurentul a invocat aprecierea arbitrară de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor cauzei și a probelor administrate, precum și aplicarea eronată a legii.

Consideră IGP al MAI că instanțele ierarhic inferioare eronat au concluzionat că temeiul juridic al urmării cheltuielilor suportate a decăzut, angajamentul fiind semnat la finele cursului de dezvoltare profesională, întrucât cursul s-a finalizat la 23 mai 2014, iar angajamentul a fost semnat la 14 aprilie 2014, pe perioada desfășurării cursului.

Indică recurentul că obligația pârâtei de jure s-a născut din momentul semnării angajamentului, deci, pârâta și-a exprimat consimțământul de a activa în poliție până la 5 ani sau după caz de a restitui cheltuielile suportate.

Afirmă IGP al MAI că în caz că intimata nu era de acord cu angajamentul în cauză putea să refuze semnarea ultimului, exprimându-și dezacordul în ce privește asumarea obligației de restituire a cheltuielilor către MAI pentru dezvoltarea sa profesională, și anume salariul încasat pentru perioada aflării la instruire calculat în condițiile legislației în vigoare în mărime de 21 207, 25 lei, achitat în perioada delegării la studii.

Declară recurentul drept eronată concluzia instanțelor ierarhic inferioare că delegarea persoanei la studii a fost emisă în afara existenței perioadei raporturilor de muncă, întrucât intimata Dodon (Glib) Anastasia a fost numită în funcție începând cu data de 04 noiembrie 2013, delegată la cursurile de formare profesională inițială, începând cu 04 noiembrie 2013 și contractul individual de muncă a fost semnat la 04 noiembrie 2013, astfel nu există careva drepturi și obligații stabilite, în afara relațiilor contractului de muncă. Totodată potrivit legislației în domeniu, persoanele care se angajează în poliție, obligatoriu urmează cursuri de instruire inițială în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare”.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit scrisorii de însoțire nr. 3410 (f.d. 89), copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2017 a fost expediată în adresa recurentului la 22 martie 2017, în circumstanțele relevate, recursul declarat de către IGP al MAI la 16 mai 2017 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 07 iunie 2017, în adresa intimatei Dodon (Glib) Anastasia a fost expediată copia recursului declarat de către IGP al MAI cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 28 iunie 2017, Dodon (Glib) Anastasia a depus referință împotriva recursului declarat de IGP al MAI, indicând că instanțele ierarhic inferioare corect au constatat acțiunea ca fiind neînțelesă, astfel solicită declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 30 august 2017, recursul declarat de către IGP al MAI a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu

casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Conform pct. 1 și 2 din Anexa nr. 6 privind „Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională” la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11.03.2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, angajamentul scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională (în continuare – angajament) reprezintă actul juridic unilateral prin care funcționarul public își asumă obligația de a activa în serviciul public după absolvirea cursurilor sau programelor de dezvoltare profesională, inclusiv studiilor de masterat, în țară sau în străinătate.

Angajamentul este semnat de către funcționarul public înaintea emiterii actului administrativ de delegare la instruire sau de suspendare a raporturilor de serviciu în condițiile art.38 alin. (1) din Legea nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în caz contrar actul administrativ nu se emite.

Potrivit pct. 6 subpct. 3) din aceeași Anexă, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, funcționarul public are obligația să activeze în serviciul public de la 4 la 5 ani – în cazul în care formele de dezvoltare profesională, inclusiv studiile de masterat, au o durată mai mare de 150 de zile, iar pct. 8 subpct. 2) din Anexă prevede că, funcționarul public va restitui integral autorității publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire, calculate în condițiile legii, în cazul în care nu a activat în serviciul public, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, inclusiv a studiilor de masterat, întreaga perioadă specificată în angajament.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei, rezultă că prin ordinul INP nr. 39 ef din 30 octombrie 2013 „cu privire la angajare”, Dodon (Glib) Anastasia a fost numită în bază de contract de la 04 noiembrie 2013 învingător al concursului de ocupare a funcțiilor polițienești vacante, cu detașare la cursurile de formare inițială în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” funcția de inspector inferior de patrulare - interimar al Companiei Centru a Batalionului nr. 2 al Brigăzii de Patrulare al Inspectoratului Național de Patrulare al IGP al MAI, cu acordarea gradului special „sergent-inferior de poliție” (f.d. 8).

Prin dispoziția nr. 34/3-4854 din 31 octombrie 2013 „Cu privire la delegarea la cursurile de formare profesională inițială” și Anexa nr. 3 la dispoziția dată, Dodon (Glib) Anastasia a fost delegată la cursurile de formare profesională inițială a subofițerilor în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” în perioada 04 noiembrie 2013-02 mai 2014 (f.d. 12-13).

Prin contractul individual de muncă nr. 2777 din 04 noiembrie 2013, încheiat între Inspectoratul Național de Patrulare al MAI , în persoana șefului, Gori Igor și cet. Dodon (Glib) Anastasia, se constată că, ultima a fost angajată din 04 noiembrie

2013 în calitate de inspector inferior de patrulare prin contract fiind stabilite toate drepturile și obligațiile părților (f.d. 9-11).

Potrivit Angajamentului funcționarului public (inclusiv cu statut special) nr. 315 privind activitatea în cadrul MAI după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, Dodon (Glib) Anastasia s-a obligat după absolvirea cursurilor sau programelor de dezvoltare profesională, inclusiv a studiilor de masterat la Academia „Ștefan cel Mare” a MAI cu durata de 180 zile, să activeze în cadrul MAI de la 4 la 5 ani. În cazul în care nu va activa în cadrul MAI după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, întreaga perioadă specificată în angajament, ori nu va absolvi, din vina sa, forma de dezvoltare profesională, se restituie MAI cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire în condițiile legii (f.d. 15).

Angajamentul, cât și extrasul din Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 –XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, cu modificările și completările ulterioare operate prin Hotărârea Guvernului nr. 822 din 14 decembrie 2009 au fost semnate de către Dodon (Glib) Anastasia la 14 aprilie 2014 (f.d. 15-16).

Prin certificatul privind salariul lunar calculat pe perioada 04 noiembrie 2013 -02 mai 2014, Dodon (Glib) Anastasia a încasat cu titlu de salariu suma de 21 207, 25 lei (f.d. 17).

Prin ordinul nr. 114 ef din 08 octombrie 2015 „Cu privire la întreruperea raporturilor de serviciu, rezilierea contractului individual de muncă”, sergentul inferior de poliție, Dodon Glib Anastasia, inspector inferior de patrulare al companiei centru a batalionului nr. 2 al brigăzii de patrulare al companiei a IGP al MAI, a încetat serviciul în poliție, precum și contractul individual de muncă, în temeiul art. 47 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului nr. 320 din 02 decembrie 2012, (la depunerea cererii personale) cu restituirea în temeiul ordinului MAI nr. 326 din 20 septembrie 2012 cheltuielilor suportate pentru dezvoltarea profesională (f.d. 14).

Se reține că instanțele ierarhic inferioare au ajuns la concluzia respingerii acțiunii cu referire la prevederile pct. 2 din Anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009, conform cărora angajamentul urma a fi semnat de către funcționarul public înaintea emiterii actului administrativ de delegare la instruire, adică până la 04 noiembrie 2014, însă a fost semnat doar la data de 14 aprilie 2014, cu puțin înainte de finalizarea cursurilor de formare profesională inițială. Astfel, instanțele de judecată au constatat că angajamentul semnat la 14 aprilie 2014 este nul și nu are nici o putere juridică.

De asemenea au reținut instanțele ierarhic inferioare că intimata Dodon (Glib) Anastasia a fost delegată la cursuri de formare profesională inițială în perioada când aceasta nu era angajată în serviciu și nu se afla în relații de muncă cu IGP al MAI.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră eronată concluzia instanțelor de judecată ierarhic inferioare privind respingerea integrală a prezentei acțiuni ca neîntemeiată, din următoarele considerente.

Din conținutul și esența normelor de drept citate, și anume Anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009, angajamentul scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională (în continuare – angajament) reprezintă actul juridic unilateral prin care funcționarul public își asumă obligația de a activa în serviciul public după absolvirea cursurilor sau programelor de dezvoltare profesională, inclusiv studiilor de masterat, în țară sau în străinătate.

Astfel, în condițiile în care, deși ulterior emiterii actului de delegare la instruire, adică după 04 noiembrie 2013, intimata Dodon (Glib) Anastasia totuși a semnat angajamentul privind activitatea în cadrul MAI după absolvirea cursurilor de formare profesională inițială, ultima și-a asumat obligația de a activa în serviciul public după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională, iar în caz de încetare a raporturilor de muncă din vina acesteia - să restituie cheltuielile pentru instruire.

Or, prin semnarea acordului angajatul Dodon (Glib) Anastasia și-a asumat răspunderea, după absolvirea cursurilor sau programelor de dezvoltare profesională, inclusiv la Academia „Ștefan cel Mare” a MAI cu durata de 180 zile, să activeze în cadrul MAI de la 4 la 5 ani, iar în cazul în care nu va activa în cadrul MAI după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, întreaga perioadă specificată în angajament, ori nu va absolvi, din vina sa, forma de dezvoltare profesională, să restituie MAI cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire în condițiile legii.

În opinia Colegiului atât prima instanță, cât și instanța de apel, nu au ținut cont de faptul că intimata Dodon (Glib) Anastasia la momentul semnării angajamentului - 14 aprilie 2014 avea opțiunea să refuze semnarea acestuia în caz de dezacord cu condițiile angajamentului, însă dânsa l-a acceptat semnându-l.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră contradictorie și arbitrară concluzia instanțelor de judecată ierarhic inferioare precum că intimata-pârâtă Dodon (Glib) Anastasia a fost delegată la cursurile de formare profesională inițială prin ordinul IGP nr. 39 ef din 30 octombrie 2013 cu privire la angajare și dispoziția IGP nr. 34/3-4854 din 31 octombrie 2013 cu privire la delegarea la cursurile de formare profesională inițială ilegal, dânsa neaflându-se încă în raporturi de serviciu cu angajatorul IGP, contractul de muncă fiind încheiat doar la 04 noiembrie 2013. Or, atât prin ordinul IGP nr. 39 ef din 30 octombrie 2013 cu privire la angajare, cât și dispoziția IGP nr. 34/3-4854 din 31 octombrie 2013 cu privire la delegarea la cursurile de formare profesională inițială și contractul individual de muncă nr. 2777 din 04 noiembrie 2013, Dodon (Glib) Anastasia a fost numită în funcție, începând cu 04 noiembrie 2013 și tot începând cu 04 noiembrie 2013 detașată la cursurile de formare profesională inițială în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare”.

În lumina celor relevate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia încasării cheltuielilor suportate pentru dezvoltarea profesională a funcționarului public Anastasia Dodon (Glib) în mărime de 21 218, 20 lei ce constituie salariul achitat în perioada de instruire.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanțele de judecată ierarhic inferioare în mod neîntemeiat au respins integral prezenta acțiune,

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Dodon (Glib) Anastasia, a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2017 și hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 01 noiembrie 2016 și a pronunța o hotărâre nouă de admitere integrală a acțiunii, cu încasarea din contul Anastasiei Dodon (Glib) în beneficiul IGP al MAI cheltuielilor suportate pentru dezvoltarea profesională a funcționarului public în mărime de 21 218, 20 lei ce constituie salariul achitat în perioada de instruire și suma de 636, 54 lei în beneficiul statului cu titlu de taxă de stat.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2017 și hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 01 noiembrie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne împotriva Anastasiei Dodon (Glib) cu privire la încasarea cheltuielilor pentru dezvoltarea profesională, și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se admite integral acțiunea Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne împotriva Anastasiei Dodon (Glib) cu privire la încasarea cheltuielilor pentru dezvoltarea profesională.

Se încasează din contul Anastasiei Dodon (Glib) în beneficiul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne suma de 21 218 (douăzeci și una mii două sute optsprezece), 20 lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru dezvoltarea profesională.

Se încasează din contul Anastasiei Dodon (Glib) în beneficiul statului suma de 636 (șase sute treizeci și șase), 54 lei cu titlu de taxă de stat.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Valentina Clevadi

Judecătorii

Iuliana Oprea

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Iulia Sîrcu